

Referat af møde i Arbejdsgruppen Bøjden Nor

Onsdag den 3. juni 2020 kl. 18.00

Tilstede: Karin, Børge, Kaj, Gunnar, Mieke, Troels, Leif, Else, Jette og så Søren fra sekretariatet. Afbud fra Vibeke. (Per kom desværre ikke fordi Søren havde brugt en forkert mailadresse på Per - undskyld, Per)

Inden mødet havde Børge, Karin, Else og Søren en dejlig besigtigelsestur rundt i reservatet. Noter til denne tur er lagt med sidst i referatet.

Referatet er nu mere et kortere beslutningsreferat end det, gruppen kender fra tidligere.

Dagsorden:

1. Nyt fra sekretariatet
2. Siden sidst – udførte arbejdsopgaver mm.
3. Valg af ny kontaktperson i gruppen
  - a. Efter at Erik forlod gruppen i vinter, mangler vi at vælge en ny kontaktperson. Børge har taget tjansen i de sidste måneder.
4. Kommende arbejdsopgaver, og forslag fra Søren, Børge og andre?
5. Camping mv. på p-pladsen for enden af Dyndkrogevej
  - a. Problemets omfang i dette forår?
6. Afspærringen af yngleområdet på nordengene i yngletiden
7. Sten- og jorddiget og stien langs dette, hegnsflyt mv.
8. Skræpper på dele af højjordene
9. Yngleøerne og deres tilstand
10. Noret, vandstanden og Mindegabene
11. Fugleovervågningen
  - a. Er der mon stadig aktiv ræv med grav inde i reservatet?
12. Andre punkter...?
13. Hjemmeværnets skydninger – efterårets planlagte indsat nedenfor i note.
14. Åbent Hus-arrangementer i efteråret
15. Kalender: datoer for arbejdsdage og næste planlægningsmøde
16. Evt.

Ad 1) Nyt fra sekretariatet

Bl.a. om hvordan Corona har påvirket fonden, og det tilbageslag i egenkapitalen, det har betydet. Emilie er fra februar tilbage fra et ½-års barsel og lidt ferie. Om fondens seneste to opkøb, et 23. reservat Rusland ved Tisvildeleje og en kommende udvidelse ved Sølsted Mose. Vi talte også om udviklingen for strandtudserne i området. Søren har haft møde med Hans Henning Halbo, som ved meget om norets tidlige historie. Der har været lidt brokkerier fra en lokal pensioneret fisker i artikler i Fyns Stiftstidende i tre artikler i februar vedrørende vandstanden i Bøjden Nor og afløb igennem dræn ved det stykke jord fonden forpagter af kommunen.

Der har været besigtigelse og vandløbsmyndighedssag på dette, og Søren skal i sommer /efter lockdown have møde med kommunen og lodsejer, så der kan komme en ordentlig aftale på plads vedr. vedligehold, reparation og rollefordeling ift. nabolodsejer imod syd, og de fælles fire store dræn-rende brønde, vi har

sammen med naboen i skel. FVF har skriftligt spurgt kommunen til, hvordan de forholder sig til norets miljømæssige tilstand og mindegabet, vandstanden og dets betydning for norets naturmæssige kvalitet. Vi har desuden spurgt indtil de to vandstandsmålerpæle, som mangler at blive ordnet.

Ad 2) Siden sidst – udførte arbejdsopgaver mm.

Fra marts har Corona-nedlukningen af landet selvsagt medført, at de fleste arbejdsdage mm. har været aflyst. Men gruppen har taget lidt opgaver på anden måde i reservatet. Tak for det.

Udført:

- Langs sten- og jorddiget er der blevet ryddet træer, buske og brombær, og det er smidt ind på marken i tre-fire store bunker til gang for krat- og overdrevsfugle.
- Skilte på pæle langs kysten.
- Der er igen fortsat med større rydninger og opgravning af både brombær og rynket rose.
- Der er blevet repareret et par låger. Der er kommet nye hængsler på.
- Der er ryddet i dele af hegnslinje imellem de to skjul for brombær og lidt af underskoven.
- Der er lysnet omkring grillpladsen.
- Alle fuglekasser er gennemgået i foråret.
- Vandstandsmåler reddet i land.
- Og meget andet...

Ad 3) Valg af ny kontaktperson

Børge og Karin er valgt til at klare opgaven i fællesskab som kontaktpersoner.

Kommende arbejdsopgaver

Karin og Børge har lavet en længere liste af grej-ønsker og opgaver, som venter. Søren drøfter det med Kristian på sekretariatet, vender tilbage med ja/nej svar på bevillinger og skriver opgavelisten ind i referatet.

- Flere låger skal lige efterses for evt. behov for reparation. Klaplåge ved østparkerings skal fjernes helt, og hegnstråd forlænges/flyttes.
- Skader udbedres på Bjergandeskjul, vindskeder, tagreparationer, tagpap, vinduer.
- Hegnsafskærmningen ved Bjergandeskjulet er rådnet op og er helt færdigt. Enten skal der et nyt 2 x 7 meter hegn op igen eller der skal plantes fx hasler og pil. Gruppen vælger en passende løsning.
- På nordstykket skal tjørne og slåenbuske skæres ned (og evt. stubfræses med buskrydder).
- Luge ud i læbæltet på nordstien helt i NV.
- Tynde ud i tjørn.
- Brombær:
  - i lunden kan fræses til vinter
  - graves og fræses ved sti til klydeskjul
  - graves og fræses ved hasselhegn
  - graves og fræses imellem skjul langs stranden, og op i køernes område fra indgang til klydeskjul

- Skære ud og ned i opvækst fra Bjergandeskjul til hejreskoven, så køer lettere kan komme omkring mindre "øer" af krat, og æde af dem fra alle sider. Også gerne 2-3 meter brede "kospor" igennem store krat.
- Hejreskoven kan der tyndes i til vinter, første opgave her er dog forberedelsen til skalleslugerkasser.
- De to gamle EU LIFE-plancher kan efterhånden tages ned, de er ved at være grimme og udtjente.
- Insektvoldene ved p-pladsen skal afslås, rives og materiale smides ud til køerne. Der er også småskrænter/insektvold langs den nord-sydgående sti langs østsiden af reservatet nærmest Bøjden by, hvor der kan tages fat.
- Vær obs på, at der fyldes foldere op. Der er flere på lager hos Børge.

Se også skemaet længere nede med de faste opgaver.

Ad 5) Camping på p-plads for enden af dyndkrogvej

Et lidt mindre problem i år, men folk bruger reservatet som toilet. Det er en privat p-plads. Søren tager det videre med kommunen, og vi overvejer yderligere skiltning og nye tiltag. Indrapportering til Søren med fotodokumentation er velkomment, da det stadig er vejen frem og kan lede til efterfølgende politianmeldelse.

Ad 6) Lukket for nordengen i yngletiden

Der er sat skilte op på låger i nordfolden om, at der er lukket i yngletiden hvert år fra 15. marts til 15. juli, og der er blevet lukket af. Det har desværre ledt til lidt hærværk på tråde og skilte. De er sat op igen i en mere sikker version. Tak til Børge. Metalskilte mangler fortsat. Søren tager det med hjem til Allan.

Ad 7) Sten- og jorddiget

Desværre har entreprenør og tidligere kontaktperson nok kommet til at gå for hårdt til sten- og jorddiget, og det er blevet anmeldt til myndighederne. Det er muligt, at der skal foretages genopretning. Vi afventer fortsat, at Kulturarvstyrelsen kommer på deres lovede besigtigelse. Derfor står det videre arbejde med at flytte hegnet og stien en 2-3 meter ind til sten- og jorddiget på fuld stop. Desværre. Søren vender tilbage, når der er nyt. Gruppen overvejer en løsning med at tage fingerklipper fra Tryggelev op til Bøjden og påbegynde oprensingsarbejdet foran sten- og jorddiget, dér hvor stien skal flyttes hen.

Ad 8) Gruppen vil tage en del af de mange skræpper på markerne

Leer indkøbes og sendes over omgående.

Ad 9) Yngleøerne skal forhøjes og udbedres

Søren indhenter tilbud og løsning hos Henrik Mørup og vender med Kristian. Der søges penge til det udefra.

Ad 10) Der er brug for en hængelås på led ved færgen, hvorigennem tyvfiskere kommer ind med båd i reservatet

Ad 11) Der er ikke længere aktiv ræv i reservatet

Evt.

Vedrørende det nye tårn ved færgebygningen. Gruppen ønsker sig en planche med karakteristiske fugle, der kan opleves i noret. Søren giver ønsket videre til Allan, Jørn og Kristian.

I øvrigt mangler kommunen fortsat at sætte vandstandsmålere op igen. Erik havde bolden i forhold til sine kommunekontakter. Søren følger op.

Tak for et godt møde samt igen et tak for jeres fortsatte gode arbejde for fuglene, for folk og for fremtiden i Bøjden Nor.

Med venlige hilsner

Søren Ring

Nogle arbejdsopgaver i Bøjden Nor til 2020, se også teksten

HUSK: efterhånden som det nye overdrev udvikler sig, konsulteres plejeplanen.

	Ansvarlig i arbejdsgruppen + kommentarer	Forår 2020	Sommer 2020	Efterår 2020
<i>Faste opgaver:</i>				
Rydde omkring skjulene		X	X	X
Der slås græs på de korte stiforløb, hvor slåmaskinen ikke kan komme samt foran skilte ved indgangene. Forår og sommer	Mieke 3-4 gange årligt med maskine og arbejdsgruppen i øvrigt med buskryddere og evt. le og høriver	X	X	
Insektvolde på ny p-plads slås med le/buskrydder. Materialet rives af med høriver. Gerne tæt på 1. juli og evt. også i eftersommeren, fx omkring 1. september. Kun dele af voldene slås, så en række blomsterplanter får en chance.	Erik har gode forslag til, hvordan det gøres bedst muligt.		X	X
Bæk/drænene gennem "Lunden" oprensnes for nedfaldne grene og blade. Marts og efter behov	Gunnar	X		

Andre åbnede dræn må også gerne kigges efter for, om kvæget har nedtrådt ler, sand i dræn-udløb til renderne på højjorden. Marts og efter behov	Ny kvægholder/Søren og også <u>gerne</u> arbejdsgruppen, når I kommer forbi	X		
Der er en løbende opgave med vandhulpleje og slåning af opvækst (tidsler, nælder mv), hvor maskiner ikke kan komme til	Gruppen kigger på behovet	X	➤ X	X
Genvækst af popler i "Lunden" om nødvendigt	Skønnes ikke nødvendigt pt. / udvalgte ringes	-		
Rosa rugosa på stranden og ved færgebygning. Og på nordsiden. Genvækst holdes nede, hvis de ikke er helt væk endnu	Der skal holdes øje, og de skal tages igen	X	X Tages her i forsomm ren	X
NY: Brombærrydninger i skræntskoven og ved hejreskoven		x	X	x
Strandvolde og strandenge – opskyllet affald indsamles. Forår		X		
Der afholdes Åbent Hus i det omfang, gruppen har ressourcer dertil	Se datoer i turfolder og på arket på sidste side	X		
Folderkasser fyldes og evt. opslag om ture	Hans	X	X	X
Folderkasser smøres og pudses med syrefri olie. Efter behov	På arbejdsdage	X		
Tjek og rengøring af de to skjul. Forår og efter behov	På arbejdsdage	X	X	X
Eftersyn af faldlåger. Forår. Der er forsat behov for at efterfylde med noget jord omkring stolperne	På arbejdsdage	X ?		
Vedligehold og reparation af handicapvenlig bræddegangbro ned til Klydeskjulet		X	X	

Fugleovervågning i henhold til FVF's kommende reviderede fugleovervågningsprogram (gerne inkl. flora og fauna fx overdrevarsarter og strandtudse)	Ved til dels Per D. Poulsen og til dels ved Leif Kristensen der har meldt sig til overvågningskorpset	X	X	X
Andre opgaver:				
Stendige ved sydsten. Gruppen havde oprindeligt udvalgt et par steder på 2 x 20 m, som årligt renses op og hvor engelsød m.fl. karakteristiske arter for stendiger bliver sparet og hjulet	Under meget markant udvidelse i år	X	X	
Registrere evt. besøgs- og informationsproblemer, fx løse hunde i noret, folk uden for stierne mm.	Meld endelig ind til Søren	X	X	x
Overvåge og aflæse de to vandstandsmålere, informere om dette og andre væsentlige driftsmangler mm. til Søren i sekretariatet	VIGTIGT	X		
Ræve, minkobservationer og billeder	VIGTIGT	X	X	X
Vurdere behov for at rydde opvækst på fugleøer, og erosionssikring	Hold øje og tag fat, hvis det trænger	X	Ryddes af (Børge og Erik?) i vinteren / august	X

N2000 handleplan *inklusive plejeplan* for Bøjden Nor 2012-2016 findes her:

http://www.fuglevaernsfonden.dk/images/stories/Projekter/LIFE_Projekt_BoidenNor_2010/PDF/Biden_Nor_LAV_2.pdf

Særligt relevant for arbejdsgruppens arbejde er bilag 3 (side 49), der rummer tidsplanen for de årlige plejeindsatser. Indsat herunder.

FUGLEVÆRNSFONDEN Plejeplan for Bøjden Nor		Bilag 3 Tidsplan											
ID	Task Name	2012 Qtr 1			2012 Qtr 2			2012 Qtr 3			2012 Qtr 4		
		Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec
1	4.2.6 + 7 Rydning af buske og opvækst på overdrev og kystskrænt	[Task bar]											
2	4.2.7 Afpudsning af nye overdrev							[Task bar]					
3	4.2.5 Opvækst på øer ryddes, evt erosionssikring	[Task bar]									[Task bar]		
4	4.2.8 Opvækst ved paddehuller ryddes										[Task bar]		
5	4.2.9 Opvækst i vådområder ryddes	[Task bar]											
6	6.2.3 Check af p-pladsen, evt. afrettes				[Task bar]								
7	4.2.3 Oprensning af Mindgab, hvis lukket				[Task bar]								
8	6.2.5 Kontrol af afløb fra vådområder										[Task bar]		
9	6.2.6 Kontrol af afløb fra naboarealer										[Task bar]		
10	6.2.2 Græsslåning på stier og markvej				[Task bar]			[Task bar]			[Task bar]		
11	6.2.2 Klipping / rydning af bevoksning på stengærde							[Task bar]			[Task bar]		
12	6.2.2 Check af grussti til Klydeskjul				[Task bar]								
13	6.2.1 Eltersyn og tilslutning af hegn				[Task bar]								
14	6.2.1 Eltersyn af faldåger				[Task bar]								
15	6.2.1 Græsslåning under elhegn							[Task bar]			[Task bar]		
16	6.4.4.4 Check og rengøring af fugleskjul	[Task bar]											
17	4.2.4 Strandvoide og strandenge-indsamling af affald	[Task bar]											
18	6.2.4 Evt. rydning af Rynket Rose	[Task bar]											
19	4.2.4.3 Oprensning af søer i engen										[Task bar]		
20	4.2.4.4 Strandeng øst for Noret, indsamling af affald	[Task bar]											
21	5.2 + 3 Kontrol af informationstavler og henvisninger				[Task bar]			[Task bar]					
22	5.3 Oplydning med foldere	[Task bar]											
23	6.2.2 Klipping af grene ved stier							[Task bar]			[Task bar]		
24	Signaturer:												
25	Udføres normalt af Fugleværnsfonden	[Task bar]											
26	Udføres normalt af Entreprenør	[Task bar]											

Fugleværnsfondens arbejdsgruppe i Bøjden Nor

Kalender efterår 2020 - skriv datoerne i din kalender!

Dato:	Aktivitet:
13. juni	Arbejdsdag – fra kl. 09.00
8. august	Arbejdsdag – fra kl. 09.00
5. september	Åbent hus ved Børge, Troels og Kaj (og evt. Karin)
12. september	Arbejdsdag – fra kl. 09.00
3. oktober	Arbejdsdag – fra kl. 09.00
7. november	Arbejdsdag – fra kl. 09.00
12. november	Planlægningsmøde hos Mieke kl. 18

Børge og Karin indkalder til alle arbejdsdage, og I mødes ved p-pladsen på Dyndkrogvej.

Stiforløb og vejvisning i Bøjden nor – nord for dæmningen:

Aktioner:

- 1) Skilte på klaplåger (blå firkanter) med **"Lukket i yngletiden fra d. 15. marts til 15. juli."** og
- 2) skilte med "pil" for sti- retninger "->" på klaplåger og pæle
- 3) der hvor der mangler så også **"hund i snor"** skilte på klaplåger og pæle.
- 4) to nye pæle (rød cirkel) med tre skilte: "Fugleværnsfonden", "hund i snor" og vejviser pil- skilte til turen rundt om hegningen af den grønne linje

De stiplede blå linje med stiforløb lukkes således i yngletiden. Klaplåger skrues fast henholdsvis åbnes op igen på de to angivne datoer.